

Проект постанови Правління Національного банку України “Про затвердження змін до деяких нормативно- правових актів Національного банку України”

**Департамент методології регулювання
діяльності небанківських фінансових установ**

м. Київ, 13 січня 2022 року

Ця презентація підготовлена виключно з метою ознайомлення із концепцією майбутнього регулювання. Жодне положення, зазначене у цій презентації, не слід розуміти як конкретну вимогу, що міститься у проекті регуляторного акта. Для отримання інформації щодо змісту конкретних положень проекту необхідно ознайомитись з проектом регуляторного акта на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку України. Бачення майбутнього регулювання, що міститься у цій презентації, може бути змінено або вдосконалено за результатами подальшого опрацювання та обговорення з учасниками ринків фінансових послуг

Чинні регуляторні акти Національного банку, до яких пропонується внесення змін

- Положення про встановлення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від здійснення діяльності учасниками ринку небанківських фінансових послуг, їх суспільну важливість, на підставі яких визначається періодичність проведення планових інспекційних перевірок, та порядок їх застосування, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 11 грудня 2020 року № 157 (далі – **Положення про встановлення критеріїв оцінки ступеню ризику**)
- Положення про здійснення Національним банком України безвиїзного нагляду на ринках небанківських фінансових послуг, затверджене постановою Правління Національного банку України від 28 грудня 2020 року № 169 (зі змінами) (далі – **Положення про безвиїзний нагляд**)
- Положення про застосування Національним банком України заходів впливу у сфері державного регулювання діяльності на ринках небанківських фінансових послуг, затверджене постановою Правління Національного банку України від 01 лютого 2021 року № 12 (зі змінами) (далі – **Положення про заходи впливу**)
- Положення про організацію, проведення та оформлення результатів інспекційних перевірок учасників ринків небанківських фінансових послуг, затверджене постановою Правління Національного банку України від 26 лютого 2021 року № 22 (далі – **Положення про інспекційні перевірки**)
- Положення про вимоги до структури власності надавачів фінансових послуг, затверджене постановою Правління Національного банку України від 14 квітня 2021 року № 30 (далі – **Положення про вимоги до структури власності**)

Підстави розробки змін до чинного регулювання

Зміни до регуляторних актів зумовлені, зокрема, необхідністю:

- деталізації умов складення документів, у яких фіксуються правопорушення та/або ознаки здійснення ризикової діяльності під час здійснення нагляду
- установлення додаткових вимог до порядку застосування заходів впливу
- установлення опису структури та змісту плану відновлення фінансової стабільності страховика/ кредитної спілки
- уточнення порядку комунікації між Національним банком та учасниками ринку небанківських фінансових послуг

З метою вдосконалення чинного регулювання до обговорення пропонується проєкт постанови Правління Національного банку “Про затвердження змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України”

Положення про встановлення критеріїв оцінки ступеню ризику

Критерій: стан корпоративного управління, управління ризиками та внутрішнього контролю

Для всіх учасників ринку небанківських фінансових послуг:

- Пропонується змінити показник середнього ступеню ризику виконання заходів впливу
- Пропонується змінити підхід до оцінки ступеня ризику показника “Загальний рівень ризику порушення прав споживачів фінансових послуг” – здійснюватиметься відповідно до розробленої НБУ методики

Для страховиків:

- У показнику “Наявність в актуарному звіті за попередній рік інформації про адекватність формування страхових резервів (для страховиків, що мають подавати актуарний звіт)” уточнено, щодо актуарія, який склав та підписав такий актуарний звіт

Положення про безвізний нагляд

Надсилання письмової вимоги

Структура:

- підстави направлення
- перелік інформації/копій документів
- строк надання відповіді – не менше 5 робочих днів із дня направлення
- опис фактів, які можуть свідчити про порушення

Форма: електронна/паперова/паперова копія електронного документа

Порядок направлення:

- на електронну адресу

Якщо протягом 3 р.д. не надійшло підтвердження отримання письмової вимоги на електронну адресу:

- на поштову адресу рекомендованим листом
- Оприлюднення на сайті офіційного Інтернет-представництва Національного банку (у конкретних випадках)

Документи, у яких фіксується порушення

у разі виявлення порушень, визначених частиною першою статті 41 Закону про фінансові послуги

акт про правопорушення

у разі виявлення ознак здійснення об'єктом безвиїзного нагляду ризикової діяльності

довідна записка про наявність ознак здійснення об'єктом безвиїзного нагляду ризикової діяльності

у разі виявлення правопорушень (крім визначених ч. 1 ст. 41 Закону про фінансові послуги)

довідна записка

Комунікація в рамках здійснення безвиїзного нагляду

- Перевага надається електронній комунікації
- Вимоги до способу подання інформації уточнено

Положення про заходи впливу

Розширено перелік ознак, наявність яких є підставою для висновку про здійснення ризикової діяльності

Щодо небанківських фінансових установ та осіб, які не є фінансовими установами:

Пропоновані зміни:

Чинна редакція:

систематичні порушення законодавства про захист прав споживачів та реклами у сфері фінансових послуг (щодо реклами, яка вважається недобросовісною рекламою)

- систематичні порушення законодавства України у сфері захисту прав споживачів фінансових послуг та реклами у сфері фінансових послуг (щодо реклами, яка вважається недобросовісною рекламою)
- укладення договорів під час тимчасового зупинення ліцензії на провадження діяльності з надання фінансових послуг (право на укладення яких втрачає учасник ринку небанківських фінансових послуг відповідно до пункту 57 розділу VII цього Положення)
- повторне порушення обов'язкових нормативів та інших вимог щодо обмеження ризиків протягом 90 днів з моменту усунення (включаючи самостійне усунення порушення та усунення порушення у результаті застосування заходів впливу)

Участь у розгляді питання щодо застосування заходу впливу

Інформація про керівника / уповноваженого представника фінансової установи надається у порядку та строки визначені в запрошенні;

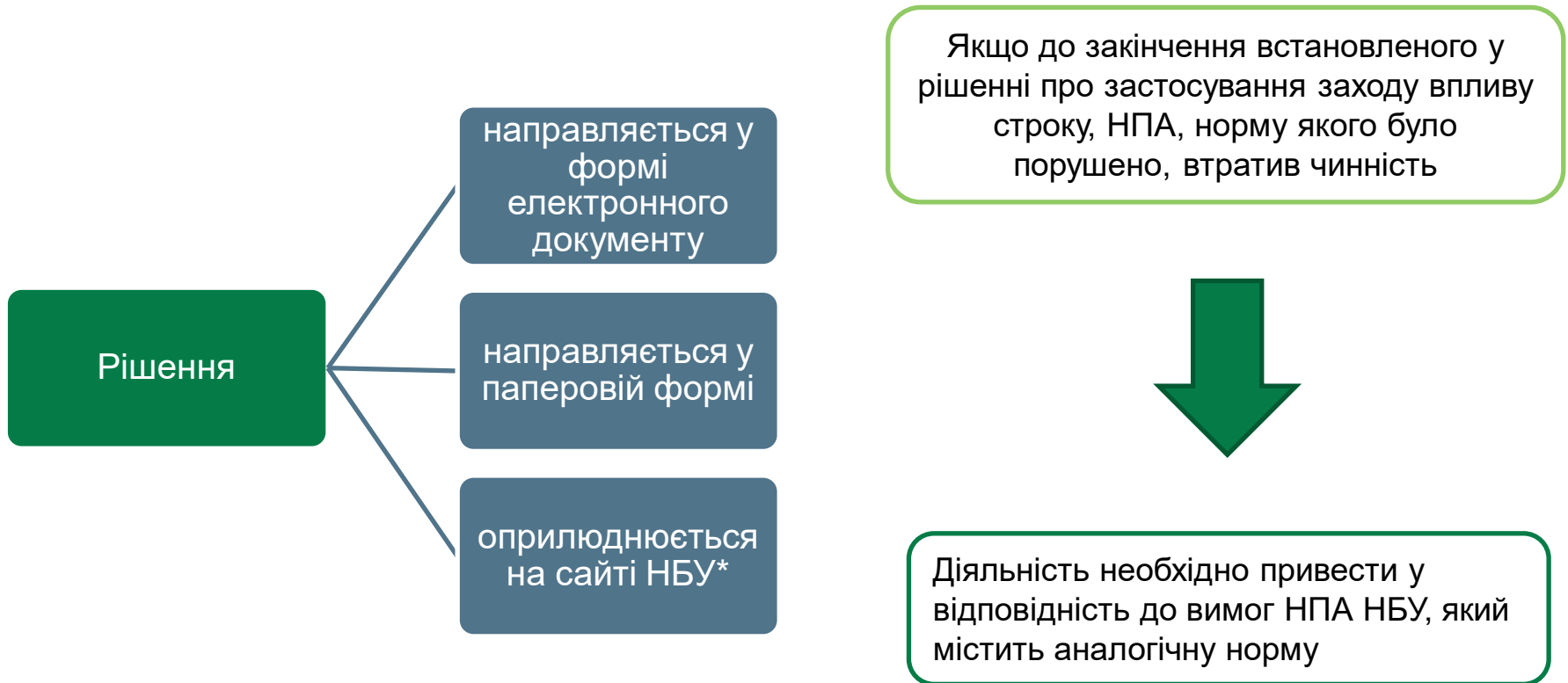
Для участі у розгляді обов'язкове попереднє проходження ідентифікації

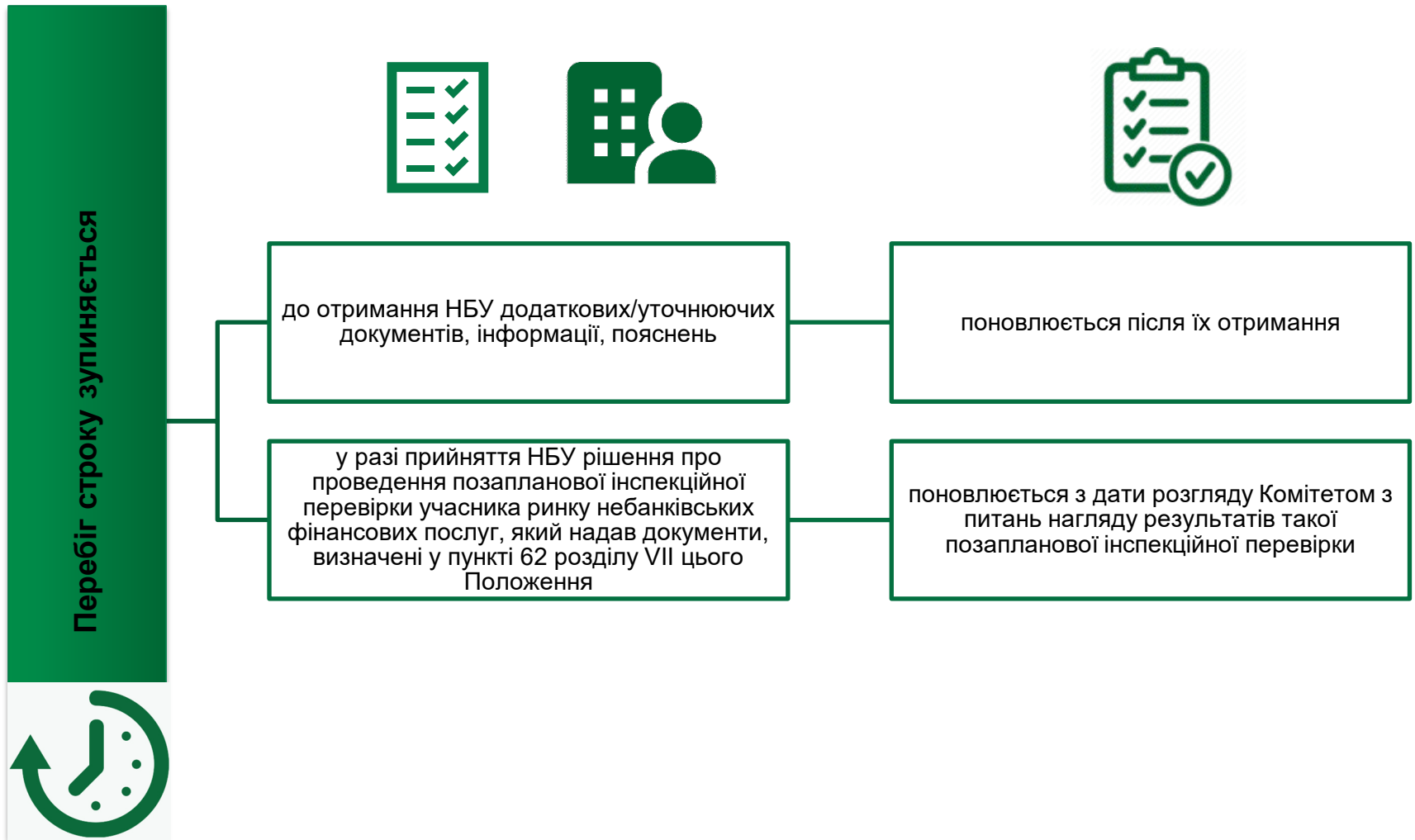
Не є підставою для відкладення розгляду:

- не надання інформації щодо участі керівника (представника)
- відсутність/не проходження запрошеною особою ідентифікації

Рішення про застосування заходу впливу

Перебіг строку прийняття рішення про поновлення дії ліцензії

Змінено ознаки систематичного порушення законних вимог Національного банку

Пропоновані зміни:

Чинна редакція:

невиконання протягом календарного року двох або більше законних вимог Національного банку, визначених у пунктах 15, 19 частини першої статті 28 та/або частиною шостою статті 29 Закону про фінансові послуги

- невиконання протягом останніх 12 місяців двох або більше законних вимог Національного банку, визначених у пунктах 15, 19 частини першої статті 28 та/або частиною шостою статті 29 Закону про фінансові послуги;
- невиконання протягом останніх 12 місяців двох або більше заходів впливу Національного банку у вигляді зобов'язання вжити заходів для усунення порушення та/або вжити заходів для усунення причин, що сприяли вчиненню порушення, або тимчасового зупинення ліцензії;
- повторне вчинення порушення законодавства про фінансові послуги в частині дотримання обов'язкових критеріїв і нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій, додержання правил надання фінансових послуг та інших показників і вимог, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами протягом 90 днів з дня застосування Національним банком заходів впливу за аналогічні порушення

План відновлення фінансової стабільності

Для
страховиків

Додано опис змісту структурних елементів плану

▪ *Надано форми таблиць:*

- 1) Ключові/розрахункові показники, яких планується досягти під час виконання плану відновлення фінансової стабільності
- 2) Аналіз виконання ключових та розрахункових показників
- 3) Аналіз виконання заходів щодо виконання плану відновлення фінансової стабільності страховика

Для кредитних
спілок

▪ *Додано опис змісту структурних елементів плану*

▪ *Надано форми таблиць:*

- 1) Ключові/розрахункові показники, яких планується досягти під час виконання плану відновлення фінансової стабільності
- 2) Аналіз виконання ключових та розрахункових показників
- 3) Аналіз виконання заходів щодо виконання плану відновлення фінансової стабільності кредитної спілки
- 4) Ключові показники, яких планується досягти під час виконання плану відновлення фінансової стабільності кредитної спілки

Положення про інспекційні перевірки

Зміни щодо порядку комунікації (1 з 2)

Направлення повідомлення про інспекційну перевірку

В
електронній
формі

у паперовій формі

у разі отримання письмового повідомлення від учасника ринку небанківських фінансових послуг про припинення офіційної комунікації засобами електронної пошти

за наявності рішень уповноважених державних органів України про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) до юридичних осіб, які надають послуги електронних поштових сервісів

у разі отримання Національним банком (при надсиланні документа засобами електронної пошти) повідомлення про неможливість доставити електронний документ адресату з причин, що не залежать від Національного банку

Зміни щодо порядку комунікації (2 з 2)

керівник інспекційної групи під час зустрічі представляє членів інспекційної групи та вручає керівникові об'єкта перевірки копію розпорядчого акта Національного банку про проведення планової інспекційної перевірки

інформація про призначення контактної особи об'єкта перевірки фіксується в протоколі зустрічі, яка проводиться в перший день перевірки

за пропозицією керівника інспекційної групи або за письмовим клопотанням об'єкта перевірки можливе проведення зустрічі (уключаючи нараду в режимі відеоконференції) для обговорення результатів розгляду заперечень (пояснень) щодо фактів і висновків, викладених у довідці про перевірку

виключено положення щодо повідомлення про «очікуване» внесення змін до розпорядчого акту – повідомлення після прийняття НБУ відповідного рішення

у разі відмови від отримання примірника акта/відсутності керівника об'єкта перевірки - відмітка про його отримання об'єктом перевірки проставляється на примірнику акта, що залишається у НБУ або примірник акта надсилається об'єкту перевірки засобами поштового зв'язку

Змінено обсяг прав та обов'язків членів інспекційної групи та керівників

Члени інспекційної групи під час проведення інспекційної перевірки мають право:

- одержувати доступ у режимі перегляду до всіх інформаційних систем (систем автоматизації операцій), які використовуються об'єктом перевірки;
- ініціювати проведення зустрічей із контактною особою, керівником та іншими працівниками об'єкта перевірки
- скласти акт про правопорушення, у разі виявлення факту вчинення об'єктом перевірки порушення, зазначеного у статті 41 Закону про фінансові послуги

Керівник об'єкта перевірки зобов'язаний:

- забезпечити проведення інспекційної перевірки у випадку своєї тимчасової відсутності/неможливості виконувати свої обов'язки, шляхом призначення особи, яка виконує обов'язки керівника об'єкта перевірки на період тимчасової відсутності керівника об'єкта перевірки або призначення особи об'єкта перевірки, уповноваженої представляти інтереси об'єкта перевірки на час проведення інспекційної перевірки

Положення про вимоги до структури власності

Зміни щодо порядку комунікації: направлення інформації НБУ (1 з 3)

- Надавач фінансових послуг **протягом 15 робочих днів із дати змін у складі відомостей** про структуру власності зобов'язаний подати до Національного банку документи про структуру власності
- Власники істотної участі та ключові учасники в структурі власності надавача фінансових послуг зобов'язані надавати надавачу фінансових послуг оригінали або нотаріально засвідчені копії правочинів, а також іншу інформацію, необхідну для виконання надавачем фінансових послуг вимог, передбачених цим Положенням, **протягом 5 робочих днів із дня, укладення таких правочинів/настання інших обставин, інформація про які необхідна надавачу фінансових послуг для виконання ним вимог, передбачених цим Положенням**

Зміни щодо порядку комунікації: надсилання письмової вимоги (2 з 3)

Структура:

- підстави направлення
- перелік інформації/копій документів
- строк надання відповіді – не менше 5 робочих днів із дня направлення
- опис фактів, які можуть свідчити про порушення **вимог щодо структури власності, вимагати надання додаткових пояснень, а також** зазначити перелік заходів, які надавачу фінансових послуг, власникам істотної участі в ньому та ключовим учасникам у структурі власності надавача фінансових послуг рекомендується вжити для приведення структури власності надавача фінансових послуг у відповідність до вимог цього Положення

Порядок направлення:

- на електронну пошту
- якщо протягом 3 р.д. не надійшло підтвердження отримання письмової вимоги на електронну адресу - на поштову адресу рекомендованим листом

Зміни щодо порядку комунікації: документи, у яких фіксується порушення (3 з 3)

у разі недотримання
надавачем фінансових
послуг вимог и до структури
власності надавачів
фінансових послуг
(передбачених розділом III
Положення)

- доповідна записка

у разі виявлення інших
порушень вимог Положення

- акт про
правопорушення

Зауваження та пропозиції

Публічне обговорення триває до **31 січня 2022 року**

Пропозиції та зауваження необхідно направляти на адресу електронної пошти:
NBF1.regulations@bank.gov.ua

За результатами опрацювання пропозицій та зауважень перед затвердженням фінальної версії Положення Національний банк передбачає провести **другу зустріч з учасниками ринку**

Національний банк України

[Web](#) ▪ [Facebook](#) ▪ [Twitter](#) ▪ [Flickr](#) ▪ [Youtube](#) ▪ [Instagram](#)